

Cemu le nervoznost?

Hrvaški listi, med njimi tudi
ikaška "Danica", so poročali
o sestanku Council of Foreign
Relations, ki je bil lani v New
Yorku. Sodelovali so razni jugo-
hrvaški in pa dr. Miha Krek v ime-
nu Slovencev. "Danica" je ovr-
nila dr. Kreka poleg ostalih
Hrvatov, ki so na sestanku sode-
lovali.

Dr. Krek se je skušal v "Ame-
riški Domovini" nekako opravi-
čiti, češ da je Council of Foreign
Relations privatna ustanova in
da so udeleženci na tem sestanku
bili le privatniki. Dr. Krek
pravi med drugim, da je sestanek
potekel v prijateljskem
vzdušju. V "AD" je bil kmalu
nato izpad na "Danico". Pisec
je hotel ovriniti pri tem tudi
slovensko državno gibanje. Pi-
sec trdi, da Hrvate prav nič ne
briga, kdo je bil navzoč od Slo-
vencev na tem sestanku. To je
zadeva Slovencev in ne Hrvatov...

Odločno dvomimo, da je bil
sestaneček zgolj privatna zadeva.
Saj se ni razpravljalo o zadevah
privatnikov kot so n. pr. M.
Krek, Ilija Jukić, Branko Pe-
selj, etc. Tudi ne o privatnih
ustanovah, ampak o tem, kako
odpomoči Jugoslaviji, ki je in bo
v večini krizah kljub dolarskim
injekcijam enostavno zaradi ne-
posobnosti in nepoštenosti se-
danjenih jugokomunističnih ob-
lastnikov. To torej ni več privat-
na zadeva, ki nikomur ni mar,
ampak je zadeva vseh Slovencev
in Hrvatov. Iz slovenskih in
hrvaških žepov gre denar v ni-
kdar sito maliciozno Beograd, nazaj
pa kapne le nekaj centov... Če
torej kdo prisostvuje takemu
sestanku in daje nasvete, četudi
se smatra le kot "privatna ose-
ba" posega v področje, ki se
tiče vsega naroda. Ne toliko nas,
ki smo izven domovine in nas ne
žuli jarem jugo-odnosno srbo-
komunistov, ampak onih naših ro-
jakov doma po Sloveniji, ki trpe
in garajo zato, da Beograd med
milijone in milijone v pomoč "po-
litičnim tovarnam" na jugu, nima
pa deviz za potrebe slovenskih
podjetij. Če se ta še vzdržujejo,
jih vzdržuje slovensko poštenje
in znanje. Te "politične tovarne"
po južnih pasivnih pokrajinah,
kjer ni prav nobenih pogojev ne
takih in ne drugih, kričijo vsej
slovenski in hrvaški javnosti na
odpor! In odpor je! Toda jugo-
slovenci in jugohrvati ga nočejo
videti, ker jim gre zgolj za ob-
stoj Jugoslavije v upanju: Tita
bo vrag enkrat odnesel, naša
Jugoslavija, kjer bomo našli
spet pašnik, pa bo le ostala...

Edino pametni odgovor slo-
venske emigracije bodi: Odmik
od Beograda. Prenehanje vsake
pomoči komunistom! Stisko so
sami povzročili in sedanjí napo-
ri bodo šli po Savi v Crno morje.
Več komunistom dajemo iz Ame-
rike, tem več potratijo z raznimi
eksperimenti. Jugoslovansko go-
podarstvo od 1. 1945 do danes ni
nič drugega kot golo, nerazumno
eksperimentiranje, ki vedno iz-
podleti. Sumski razbojnik in v
naglici za laze privlečeni gospo-
darski strokovnjaki Marksovega
kova niso zmogli upravljati niti
ene same tovarne, kaj šele
države.

Naj gredo Titoviči — sloven-
ski, hrvaški in srbski po pomoč
v Moskvo! Amerika je doslej
dajala kredite, da se ji lahko
smeje ves svet, Beograd pa je v
zahvalo blatil njene dobrotnike
in jih zmerjal s kapitalisti, vojni-
mi zločinci in agresisti. Senator
Fulbright se ni samoval trdit,
da je v takozvani "Jugoslaviji"
vse v redu in da je vredna ame-
riške podpore. Če so torej ti za-
stopniki na sestanku Council of
Foreign Relations razpravljali o
gospodarskem stanju te posili
države, ki je nastala brez vojne
Slovencev in Hrvatov, ali se jim
ni oglasila njihova narodna vest?

Vedeti bi morali, da četudi je po

RUDA JURČEC O VERI V SLOVENSKO BODOČNOST

Ob proslavi petindvajsetletnice smrti dr. Antona
Korošca v Slov. domu v R. Mejia v Argentini dne 14.
nov. 1965. Je imel slovenski publicist, pisatelj, kulturni
delavec in predsednik Slovenske kulturne akcije, g.
Ruda Jurčec govor o Koroščevem delu v tuči sedan-
josti. Zaradi glodb in pomembnih misli objavljamo
zadnji del njegovega govora, kot ga je objavil "Glas
SKA".

Mi v grobovih smo vam izro-
čili oporočo. Čuvajte jo-toda ni-
kar ne ostajajte samo pri črkah,
ampak gradite, izdelujte nam
Slovenec tako listino o naših
osebnih, narodnih in človečan-
skih pravicah, da se bo zanje
zavzel ves svet. Pravica malega
slovenskega naroda je ista kot
je pravica pri velikem narodu—
zavarujemo si osebnost, narodne
in človečanske pravice, kajti ko
gre za naše odrešenje, gre hkrati
za odrešenje vsega sveta, gre za
vstajenje novega sveta... in ta
pohod se v stalnem odreševanju
vseh in vsakega ne bo ustavil do
konca dni-pred nami je vizija
sreče in mira za vse narode in s
tem tudi za vas-za našo zaslužje-
no domovino doma in za nas
vse, ki delamo zanje na vseh
kontinentih. Naša, vam izročena
oporoča, terja odrešenje sloven-
skega naroda v svojo pravo in
popolno svobodo. Odrasla, svobo-
dna Slovenija bo sprejeta v
svobodno družino narodov vsega
sveta.

Ena najlepših in najmonumen-
talnejših odlik Koroščevega dela
pa je bila njegova ljubezen do
mladine: med mladimi je bil
vedno res tisto, kar je bil-bil je
do konca poln idealizma, zano-
sa, optimizma-v tem je bil po-
doben mladini, ki ne pozna me-
ja. Iz tega izvira njegove široke
konceptije o evropski uniji, o
balkanski zvezi in načrti za ure-
ditev Podonavja.

Malo nas je; med nami se
vrata življenja in smrti naglo
zapirajo in odpirajo. Okoli nas
je mnogo tokov, ki jih more
včasih v bistvu prav zaznati sa-
mo mladina. Ko gledamo vrto-
glavi napredek tehnike in kul-
ture, bi nas moglo biti včasih
strah bodočnosti, češ saj smo
preneznatni, da bi mogli obstati.

Poglejmo sodobno mladino na-
šega in vseh narodov: mi smo
polni mladih žil in vroče krvi in
njen je klic: dvignite glave—res
verujte v svoje in vseh odrešenje,
vsakdo izmed nas in vas naj

bo heroj SLOVENSKE LISTINE
OSEBNIH, NARODNIH IN ČLO-
VEČANSKIH PRAVIC — glavna
osnova listine pa bodi, da bo
našemu narodu odmerjen tisti
prostor in delež, ki mu bo pravi-
čen. Novega sveta ne bo, če bo
samo en narod živel v zavesti,
da se mu je zgodila krivica in
njegov položaj ne odgovarja ri-
stemu, kar mu po vseh duhovnih
in zgodovinskih ter stvarnih sil-
nicah v celoti pripada. V svobodni
državi svobodnih narodov
mora biti tudi slovenski narod
svoboden in to po jasnih resni-
cah, ki so in bodo na naši listini
enake kakor pri vseh drugih na-
rodih.

Bodimo polni vere v klic: dvig-
nite glave—kajti bliža se naše
odrešenje—kajti grobovi se ne
odpirajo samo za smrt, ampak
krije iz njih novo življenje tudi
za to, da bodo srečno in zado-
voljno živeli vsi narodi. Verujmo
to, kar že raste in živi in že veru-
je mladi rod.

In ali smo odkrili res veliko
resnico... Da, odkrili smo si jo,
kakor nam jo je zapel naš na-
rodni genij pred več ko sto leti,
ko je iz Prešernovih verzov zad-
nelo: "Žive naj vsi narodi, ki
hrepene dočakat dan, da rojak
prost bo vsak, ne vrag. — le so-
sed bo mejak..."

Na tem naj slone osnove naše
Listine Sposobna je, da ji po Ko-
roščevih besedah odrešnja
priluhnejo vsi narodi in ko
bomo dosegli pravo in pravično
mesto zase v zboru vseh svobod-
nih narodov, vemo, da bomo
znali biti pravi sosedji vsem
bližnjim okoli nas. In pot:

Dvignimo glave, ker smo v
posesti pravic in so na naših
straneh zgodovine že besede
zmagave za one doma in za nas
v svetu. Bodimo zvesti Korošče-
vemu spominu in izročilu—veruj-
mo, upajmo in z optimizmom
zrimo na našo in vsega sveta pot
in smer.

Zivimo ure odrešnja—veruj-
mo in naša vera bo uresničena!

SMER V SLOVENSKO DRŽAVO IMA NOVO OBLIKO

Novoletna številka dosedanje
razmnoženine Smer v slovensko
državo je izšla tiskana, kar je
razveseljav napredek. Na prvi
strani je naslednje pojasnilo
obnem s povabilom na naroč-
bo:

List "Smer v Slovensko drža-
vo" torej ni eksponent neke no-
ve stranke, ampak je list vse-
narodnega gibanja, ki v primeri
s "SLOVENSKO POTJO" ne
predstavlja nič nasprotnega, nič
različnega in nič ideološko nove-
ga "Smer" je sestra "Slovenske
poti", "Slovenske države" v Ka-

M. Krekovem gornja organiza-
cija "privatna ustanova", najdejo
sklepi in menja takih le sestan-
kov odmev tudi v ameriški zu-
nanji politiki.

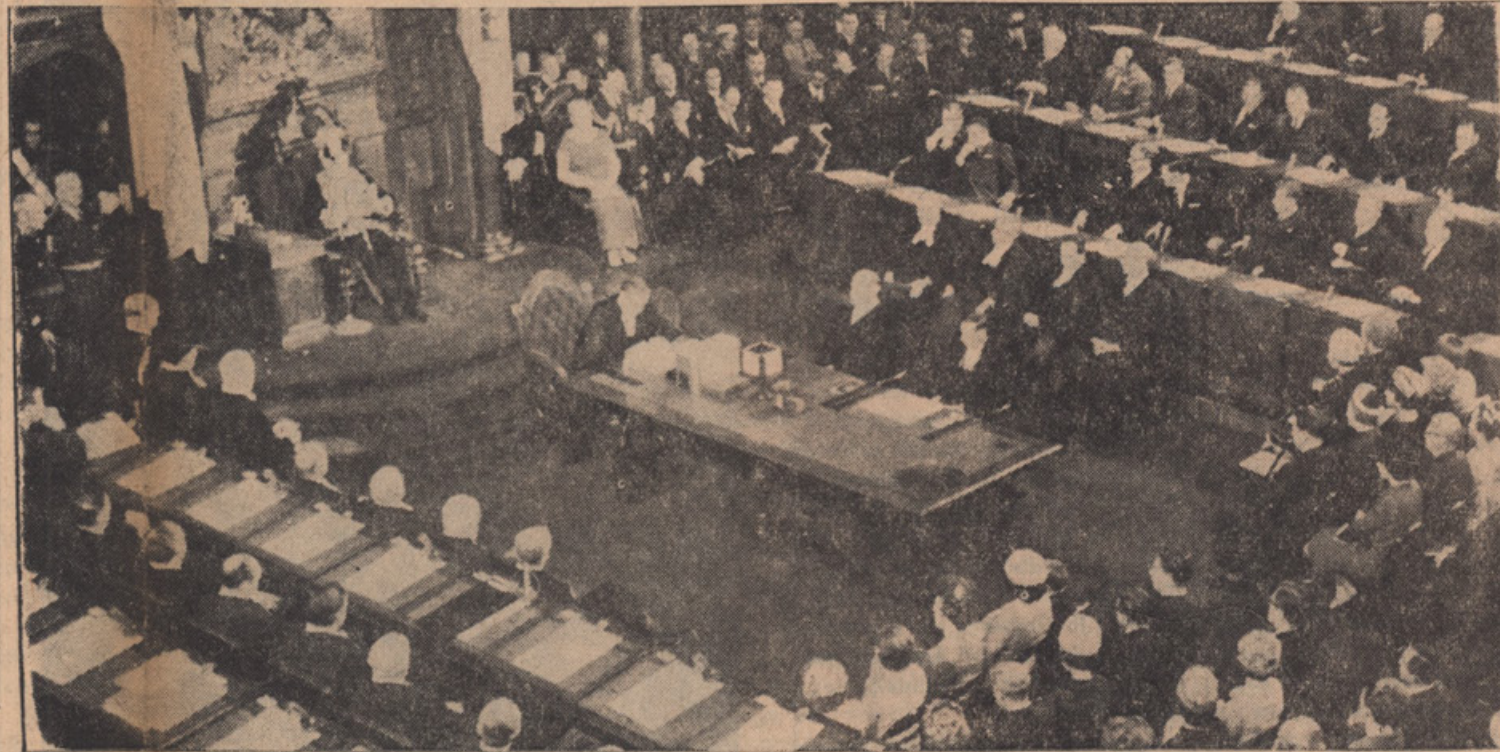
Cemu torej nervoznost zaradi
kritike? Ali se ti "privatniki"
smatrajo za tako zvišene, da ni-
kogar nič ne briga, kaj delajo?
In koga so zastopali? Hrvati
prav nikogar, saj je večina Hrvato-
v na glasni in brozjavni
protesti povedala, da nimajo
nič skupnega s tem sestankom.
In koga je zastopal g. Miha
Krek? Ne Slovence, ampak pro-
padli del slovenske JEREZE...
tč.

nadi, "Slovenske Svobode" v
Nemčiji in več drugih. Je skrom-
na po obliki in videzu, vendar za-
dosti močna, da premosti organi-
zacijske težave in zlasti denarne
težkoče, ki so naravno združene
z izdajanjem tiskanega lista. No-
voletno število prinašamo tiska-
no in jo stavimo na ogled tudi
novim naročnikom. Kdorkoli želi
dobivati naše glasilo stalno tudi
v bodoče, naj to sporoči na U-
pravno "Smeri", Rodriguez Pena
5405, Villa Progresso, San Martin,
Prov. Buenos Aires, ali pa na
sleden naslove:

V. Rupnik, Anatole France
2892, Castelar, Provincia Buenos
Aires; Ludvik Hren, Florencio
Varela 5314, Isidro Casanova,
F.C. N.G.B. Prov. Buenos Aires;
Pavle Verbić, C. Arenales 1521,
Moron, F.D.F.S., Prov. Buenos
Aires.

Naročnina za Argentino je 200
pesov, za južnoameriške države
250 arg. pesov ali protivrednost:
za USA 3 dolarje, za vse ostale
kontinente pa temu odgovarja-
joča protivrednost.

Naročnino lahko pošiljate po-
tom nakazila ali čeka na naslov:
V. Rupnik, Anatole France 2892,
Castelar F.N.D.F.S., Prov. Buenos
Aires; vsi: Republica Argentina.

Courtesy: Toronto Daily Star

Lt. Gov. Earl Rowe (za Ontario)
čita takozvani vladni zakono-
dajni program (25.1.1966.) v
ontarijskem parlamentu. Iz pro-
grama je razvidno, da misli kon-
servativna vlada G.J. Roberta

razširiti zdravstveno zakonodajo,
ustanoviti legalno pomoč, z od-
redbami zavarovati delniški trg
med prebivalci ter začeti z izdajo
dovolilnic za domove, ki nudijo
oskrbo otrokom. Letošnja otvo-

ritev parlamenta se je začela z
večjim pompom kot običajno,
tudi povabljenec je bilo več. Na
sliki na levi so vladni člani na
desni pa opozicijski ontarijske pos-
lanske zbornice. V sredi med o-

bema skupinama sede povabljen-
ci, na sliki zgoraj pred stebri
zastopniki etničnih listov, med
njimi tudi delegat (nekako v sre-
dini slike) "Slovenske Države".

VTISI IZ DOMOVINE

Slovenski izseljenec, ki je pogosto obiskoval Slovenijo, je po
svojem zadnjem obisku napisal naslednje vtise.

...Razmere! Slovenija je mol-
zna krava "južni braci" bolj kot
kdajkoli. Nerazpoloženje proti
Srbom je doma modnejše kot
kadarkoli poprej. Govoril sem z
nekaterimi mladimi izobraženci,
ki so zrasli in se izoblikovali v
socialističnem duhu in povojnih
razmerah. Človek pride nekada
do naslednjih zaključkov: psiho-
loško in ideološko deformirani
in utesnjeni pogosto tudi moral-
no uničeni. Komunistem jim je
iztrgal Boga, ni pa jih uspel
vzgojiti za svoje ideale. (Tudi
mladi intelektualci, ki prihajajo
od tam v inozemstvo na obiske
ali po zaslužek nudijo isto pod-
bo.) Praznina, obup, nihilizem,
ki se utaplja v grobem materia-
lizmu: uživaj in spet uživaj!
Pri mladih, ki se drže glavo nad
nevero, je opaziti veliko, iskreno
željo, dokopati se do resnice.

Na kulturnem polju vlada
hušnji jugoslovenski pritisk kot
v času najhujše Aleksandrove
diktature. Suša, upor med mla-
dimi, posebno na univerzi. Tu
so menda sploh vse izgubili. S
srcem nimajo menda sploh niko-
gar na svoji strani, za skledo
leče se marsikdo proda in se
pusti posiliti. Generacija starih
komunistov se je po večini stra-
hotno poburžila in korupcija
jim razjeda obisti. Od vsega za-
gona in celo idealizma, ki jih je
vsekakor prevzemal nekoč, je
ostala ena sama stvarnost: ob-
lasti in nje napoj — za kar so
pripravljeni pobiti pet, deset,

petnajst ali dvajset milijonov
življenj. Človek se vpraša, kaj
bo, ko ti stari izginejo iz pozor-
nice, kajti težko, da bi se našli
dorasli nasledniki. Komunisti se
tega tudi zavedajo. Katoliški
krogi so doma v trpljenju dozo-
reli. Presenetil me je pogum, s
katerim gledajo stvarnosti v
obraz. Tu ni samovarjanja, ki
izvira iz moralne šibkosti. Sebi
so temeljito izpvažali vest in kar
je bilo napak, ne skušajo opravi-
čevati, niti ne pred drugimi.

Versko življenje! Vse kaže, da
iz požgane zemlje poganja nova
brst, ki je močna, zelo močna.
Je le menda napak tolmačil nek-
viden predstavnik današnjega
režima pred leti, češ da ljudje
gredo v cerkev samo zato, ker je
to edina možna opozicija, v srcu
in po vsej pravici pa jih cerkev
sploh ne zanima.

Nekak zaključek vseh mogočih
vtisov in pogovorov: gotovo je,
da za Slovenijo komunizem kot
ideologija ne predstavlja nobene
nevarnosti več; kot oblast, sila,
nasilje kajpada še vedno. Pač pa
grozi Sloveniji druga, veliko več-
ja nevarnost: praktičen, zapad-
nje-evropski materializem, ki se
je neverjetno zafrl v oslabljeno
telo. Ta ni napadalen in nasilen,
zato ne vzbuja odpora, marveč
počasi, a nevdržno razkrajja. Tu
pa se človek resno boji, da bi
današnja Slovenija čas našel
prelahko in da bi slovenski člo-
več enostavno utonil v močvari.
Se bil bi mu ne peli.

Tujina se zanima za Slovence

Tudi tujina se zanima za polo-
žaj slovenske narodne skupnosti
v Italiji. Sredi oktobra je bila
v Gradcu seja Zveze evropskih
narodnih manjšin. Iz Trsta se je
seje udeležil tudi zastopnik Slo-
venske skupnosti pokrajinski
svetovavec Saša Rudolf. Kot smo
že omenili, so tam govorili tudi
o Slovincih v Italiji. Zveza ev-
ropskih narodnih manjšin: na-
merava posvetiti enega prihod-
njih kongresov prav vprašanju
slovenskih manjšin (v Italiji in
v Avstriji). Verjetno se bo to
zgodilo na prihodnjem kongresu
v juniju 1966.

V Nemčiji pa je bil mednarod-
ni seminar o človečanskih pravi-
cah. Trajal je 14 dni. Začel se
je v Bonnu, nato se je nadalje-
val v Hanovru in Berlinu, zaklju-
čil pa se je v Münchenu. Tudi
na tem seminarju so govorili o
položaju slovenske manjšine v
Italiji. Slovensko skupnost je
tam zastopal dr. Matej Poštovan
iz Trsta.

Meškova spominska soba

Pred kratkim so v Slovenjem
Gradcu v sestavi Sokličevega
muzeja odprli sobo, posvečeno
spominu Ksaverja Meška. Ker
je v bližnjem St. Danijelu nad
Poljano in Prevaljami nastalo
nekaj najznačilnejših Meškovih
del in ker je v tej pokrajini
(razen vojnih let) živel pisatelj
od leta 1921 do svoje smrti, je
bil Slovenj Gradec tudi po svo-
jem obnem kulturnem ozračju
in lahki dostopnosti, na moč pri-
meren za ustvaritev take spo-
minske sobe. Razstavljena so pi-
sateljeva dela, bogata osebna
knjižnica in nekaj opravde. Foto-
grafije in fotokopije kažejo Me-
škovo življenjsko pot in odmev
njegove knjige med bralci. Mu-
zej hrani tudi zelo bogato pisa-
teljevo korespondenco (od pri-
bližno 300 adresatov). Slovesno-
sti, na kateri je o Meškovem
življenju in značaju govoril
prof. Viktor Smolej, so se udele-
žili predstavniki krajevnih kul-
turnih ustanov in šol in predse-
dnik občinske skupščine Slovenj

Dvojezični stenski koledar s barvastimi slikami iz Slovenije

Tovarna ISKRA v Kranju je
izdala stenski koledar za 1. 1966
v slovensčini in angleščini. Vsak
list ima koledarske podatke za
dva meseca ter krasno barvasto
sliko, fotografije M. Kambiča:
Zima v Sloveniji, Jezersko, Pi-
ran, Krka, Trenta in Ljubljana.

Dotok profesionalcev v Kanado

V primeri z ZDA ima Kanada
danes komaj enak odstotek šola-
nih ljudi med svojim prebivalst-
vom kot so ga imele ZDA pred 14
leti. Študija Louisa Parala o vse-
ljevanju in izseljevanju profe-
sionalcev in izučnih delavcev v
povojni dobi izkazuje, da je ime-
la Kanada med 1950 in 1963 pov-
prečni letni presežek 2.314 profe-
sionalcev (razlika med številom
tistih, ki so se vselili in številom
onih, ki so zapustili Kanado, po
večini za ZDA). Vsak tretji arhi-
tekt in mehanični inženir 1. 1961
v Kanadi je bil povojni imigrant.
Razmerje med drugimi profe-
sionalci je bilo naslednje: po-
vojni emigrant je bil vsak peti
kemik inženir, zdravnik, kirurg
in ekonom, vsak četrty civilni in
električni inženir in znanstvenik
v fizikalnih vedah.

Louis Parai ceni da bi stalo
Kanado (v cenah 1. 1961) \$532
milijonov če bi hotela sama izo-
lati vse te šolane in izučene vse-
ljence, ki so prišli v Kanado v
letih 1953—1963. Na drugi strani
pa je prispevala Kanada Združe-
nim državam \$292 milijonov —
kar predstavlja stroške za izo-
brabzo tistih, ki so se po konča-
nem šolanju izselili v ZDA. Tako
podpirajo Kanado države, ki so
gospodarsko v mnogo slabšem
položaju. Kanada pa podpira
ZDA. Ni čudno, da v takem se-
stavu razlike med življenjsko
ravnjo raznih narodov še bolj na-
rašajo, namesto da bi se manj-
šale.

Knjige celjske Mohorjeve družbe

Za 1. 1966 je izdala celjska Mo-
horjeva družba: **Koledar** za 1.
1966, kot 116. zvezek Slovenskih
večernic knjigo dr. Stanka Cajn-
karja, **Križnarjevi**, poljudno-zna-
stveno delo dr. Antona Trsten-
jaka "Če bi še enkrat živel" ali
psihologija življenjske modrosti,
ki podaja podatke in razlago ob-
širne ankete med Slovenci, ter
Kuharsko knjigo Ivana Ivčiča.
Za prihodnje leto je napoveda-
nih pet knjig: poleg leposlovnih
in koledarja bo objavil dr. Jože
Žitnik knjigo o raku "Poslednja
kuga" in dr. Janez Janžekovič
"Smisel življenja".

Gradec, ki je z denarno pomočjo
omogočila ureditev spominske
sobe,

Preč. Tone Vukšinič — župnik v Smithvilleu

Malo pred božičem je bil na-
stavljen na župnijo sv. Martina
v Smithvilleu, Ontario, preč. g.
Tone Vukšinič, ki je služboval
doslej v Port Colborne. Župnija
leži kakih 20 milj. severovzhodno
od Hamiltona na cesti št. 20.
V župniji je znatno število Slova-
kov. Preč. g. Vukšinič k napre-
dovanju iskreno čestitam!

Vnučinja ameriškega predse- dnika navdušena nad slovenskimi ploščami

Lani 16. novembra je bil slo-
venski sociolog dr. Edi Gobec
poklican v Washington kot obis-
kujoči svetovalec v borbi zoper
uboštvo (War on Poverty). Iste-
ga dne je bil tudi povabljen na
večerjo k družini vnučinke ame-
riškega predsednika Teodorja
Roosevelta. Edith Kermit Roose-
velt je namreč svoječasno čitala
nekatera njegova poročila in nje-
gov naslov na ameriškem zuna-
njem ministerstvu in ga prosila
za sodelovanje pri svoji knjigi o
političnem doprinosu izseljencev.
Iz sodelovanja se je rodilo vabi-
lo, da mora Rooseveltove obiska-
ti, kadar bo v Washingtonu. Raz-
položenje na večerji je bilo prav
pristržno in domače, medtem ko
so za glasbo poskrbele razne
ameriške in tuje plošče. Edi je
Rooseveltovim obljubila, da jim
bo poslal tudi nekaj slovenskih
in za božič je s sedem najlepšimi
ploščami izpolnil obljubo. Vnu-
činja ameriškega predsednika, ki
je tudi priznana ameriška publi-
cistka in novinarka, se ja za slo-
venske plošče takole zahvalila:

"Thank you so much for the
wonderful Slovenian records
which arrived today. What a
lovely Christmas present. My
daughter Margot is thrilled also
and we have been playing them
and playing them already for
four hours through dinner." (Ali
v prevodu: "Najlepša hvala za
krasne slovenske plošče, ki sem
jih danes sprejela. Kako lepo
božično darilo! Tudi moja hčer-
ka Margot je vžičena in poslu-
šale smo jih in poslušale že štiri
ure in še med večerjo.")

Pač nov lep dokaz, da nas slo-
venske kulture tudi v najvišjih
krogih ni treba biti sram.

20.000.000 KANADČANOV

Po napovedih kanadskega sta-
tističnega urada DBS bo doseglo
prebivalstvo Kanade 20 milijonov
nekadaj v avgustu 1966. Napoved
temelji na zadnjem ljudskem
štetju ter na smeri razvoja šte-
vilo rojstev, ki so registrirana.

Študijski seminar avstrijske lige.

V soboto, 23. in nedeljo, 24. oktobra, se je zbralo v prosvetnem domu v Škofljani v Podjuni okoli 35 delegatov in vabljanih članov Avstrijske lige za človečanske pravice iz vse Avstrije, da v referatih in diskusijah temeljito preučijo vprašanje "Avstrija in njene narodnostne skupine".

Udeležence je pozdravil koroški vodja Lige dvorni svetnik Erwin Pabst, nato pa je visokosolski profesor dr. Karl Lugmayr, podpredsednik organizacije, podal nekaj temeljnih misli o "Strpnosti kot podlagi vsake manjšinske politike". Sledili so referati o situaciji v posameznih avstrijskih narodnostnih skupinah. Za Slovence je govoril okrajni šolski nadzornik Vovk, za Hrvate okrajni šolski nadzornik Mersič, za Madžare okrajni šolski nadzornik Tölly, o položaju dunajskih Čehov, Ciganov ter Židov pa je poročal tajnik Lige dr. Erich Körner, ki je imel v rokah tudi vodstvo celotnega dobro uspelega seminarja.

Manjšinska vprašanja

V diskusiji, se je izkazalo, da je manjšinska problematika zelo občutljiva in mnogovrstna. Poudarjeno je bilo, da mora vsaka manjšina računati s takimi pripadniki, ki iz samega oportunitizma menjajo narodnost, hkrati pa je treba videti psihološke in zgodovinske činitele, ki so privedli do tega. Prav zaradi tega je nemogoče, če bi hoteli ta pojav uveljaviti kot princip za reševanje manjšinskih vprašanj.

Imenitnik koroškega deželnega glavarja dr. Kersting je zastopal mnenje, da naj bo toleranca na strani večinskega in manjšinskega naroda tisto merilo, ki narekuje medsebojno sožitje. Deželni poslanec Avstrijske ljudske stranke v gradščanskem deželnem parlamentu dr. Müller, pripadnik hrvaške manjšine, pa je bil mnenja, da bi v obeh velikih avstrijskih strankah bile potrebne jasne direktive, katerih bi se morali tisti funkcionarji na manjšinskem ozemlju držati, ki dejansko soodločajo o političnih vprašanjih.

Pri nedeljski skupni maši je član Lige pater Ivan Tomažič podal nekaj tehničnih misli o verskem aspektu popolne enakopravnosti, saj je ravno krščanska vera bila tista, ki je med narode kot prva vnesla idejo enakopravnosti.

Zbrani člani so se v dopoldanskih urah potem še bavili z raznimi predlogi in konkretnimi vprašanji. Tako so sklenili, da bo Liga podvzela ustrezne korake v zadevi topografskih napisov, sklenjena je bila resolucija predložena od tajnika NSKS dr. Vošnjaka, ki jo naj zborovanje naslovi na avstrijsko vladu in v kateri je predvsem izpovedano zadovoljstvo nad odločitvijo Klausa v Jugoslaviji nakazano potjo manjšinske politike; v tej

resoluciji Liga zavrača tudi ugotavljanje manjšine ter hkrati prosi vladu, da reši vsa še druga odprta vprašanja v sodelovanju z zastopniki narodnostnih skupin.

Nadalje so delegati in člani razpravljali o vprašanjih prijave k dvojezičnemu pouku (odjava od tega pouka oziroma možnost za odjavo bi bila na vsak način bolj pravična rešitev, ker ne bi pomenila diskriminacije), o slučajih očitne diskriminacije Slovencev, o zahvalnih adresah za v manjšinski publicistiki zaslužene osebe, o vprašanju Federalistične unije evropskih manjšin, o posebnem referatu pri koroški in gradščanski deželni vladi, ki bi se bavili s slovenskimi, hrvaškimi ter madžarskimi kulturnimi vprašanji.

Volitev manjšinskega sveta je bila zadnja točka dnevnega reda. V tem svetu sta dva delegata iz centralnega odbora ter skupno 18 odbornikov iz avstrijskih narodnih skupin. Za predsednika je soglasno ter z navdušenim aplavzom bil izvoljen naš dvorni svetnik ravnatelj dr. Joško Tischler.

Njegovo programsko izjavo prináša na drugem mestu.

Ob zaključku je spregovoril nato še dvorni svetnik Pabst ter pokazal predvsem mnogovrstnost manjšinskega problema, socialno pogojenost in zgodovinski razvoj.

Sinemo ugotoviti, da je seminar kljub raznim mnenjem pokazal enotno gledanje v bistveni in za manjšine življenskih vprašanjih. Predvsem je dr. Körner opozoril na to, da smo v Avstriji še daleč od vzorne rešitve; še zdavnaj mislo švica, kjer je vsaka skupina zares enakopravna, še zdavnaj ne Finska, ki štiti švede tudi v primeru, da dosežejo samo 7% celotnega prebivalstva neke upravne enote. Jasno pa je bilo povedano, da so ekstremisti tisti, ki dan z dnem glasno odkarajo Slovence osnovne pravice, ne pa tisti, ki se zanje borijo.

V soboto zvečer so selski fantje ter šentjanski tamburaši nudili zborovanju pester kulturni užitek.

V zvezi s seminarjem Avstrijske lige za človečanske pravice je bil v ponedeljek zvečer v celovškem radlu v oddaji "Echo der Zeit" intervju z zastopniki Lige za človečanske pravice ter s predsednikom novo ustanovljene manjšinskega sveta dvornim svetnikom ravnateljem dr. Jožkom Tischlerjem.

MSGR. FRANCIS SMYTH NA ŠTUDIJSKEM POTOVANJU PO VZHODU

Ravnatelj svetovno znanega Coady International Instituta za izobrazbo praktičnih družbenih voditeljev v gospodarsko nerazviti deželah msgr. Francis Smyth je dobil eno izmed treh UNESCO zapadnih študijskih podpor za pospeševanje medsebojnega spoznavanja ter sodelovanja med Vzhodom in Zahodom. Msgr.

Smyth bo obiskal Indijo, Ceylon, Malasijo, Filipine ter Korejo kjer bo poleg študija gospodarskih in družbenih razmer v teh deželah obenem tudi obiskal bivše gojence Coady International Instituta. Tako bo mogel iz lastnega izkustva ugotoviti v koliko je program Instituta primeren za azijske dežele. Na študijskem potovanju ga spremlja tudi registrar zavoda George Wicks. Študijsko potovanje bo trajalo šest tednov.

Courtesy: The Casket, Antigonish

Predsednik Univerze sv. Frančiška Ksaverija v Antigonishu mgr dr. Malcolm MacLellan (sedeč) in msgr. Francis Smyth gledata potni načrt za ravnateljstvo Coady International Institute, ki ga bo mogel podvzeti, ker je dobil štipendijo od UNESCO za mednarodno razumevanje.

IZ SLOVENIJE IN O SLOVENSkih

• **POLJE.** Komunisti iz Polja in Most so izdali zbornik razprav o delovanju partije med vojnama in med zadnjo vojno. V tej razpravah povedo, da so popolnoma obvladali Sokola, športna društva, Jugoslovansko strokovno Zvezo ter druga strokovna društva. Niso pa mogli spodbuditi reformiranega prosvetnega društva in kongregacije. Za glavne nasprotnike komunizma so označili župnišče in kaplanijo. Priznajo tudi, da so v župnišču in v kaplaniji dobro poznali položaj in da so vedeli, kdo vodi komuniste.

• **Iz pisma industrijskega nameščencea:** Imamo nov denar—novi dinar, ki velja do sedanjih 100 dinarjev. En dolar je sedaj no novem 12,50 din. Povprečne plače bodo sedaj okrog 700 do 800 dinarjev. Po gospodarskih podjetjih so spremembe splošne: reorganizacija in odpusti iz službe. Gorje tistemu, ki je sedaj brez službe. Če se ubiješ, ne dobiš ne službe, ne stanovanja... Ze nekaj mesecev nismo prejeli polne plače. Mene so dodolili v... oddelek. Ta skupina pa bo imela dela le za kako delo dni, potem pa zopet drugam, toda kam? Tega ne vem. Rajši tudi ne razmišljam. Nekako bomo že morali prestatiti to našo gospodarsko krizo, ki bo verjetno trajala pet let, če ne več...

• **Slovenski akademski dom** na Dunaju. V novembru so dokončali streho na poslopju novega akademskega doma za slovenske študente dunajskih visokih šol. Novi dom bo imel 90 sob. Računajo, da ga bodo odprli že letošnji jesen in bo tako z novim šolskim letom že služil slovenskim akademikom na Dunaju.

• **Turneja ljubljanske drame.** Novembra je odšla ljubljanska drama na tritedensko turnejo na Češko, Slovaško in Poljsko. O turneji je poročal tudi beograjski TV. V četrtek 9. decembra zvečer so med poročili povedali, da ja ljubljanska drama gostovala na Poljskem, Češkem in Slo-

vaškem z delom "Pobuna u dolini šentflorjanskoi". Hudomušni "Pavliha", ki mu "pobuna" ni ušla, je hitro pripomnil: "Ker ne manjka besed na p', lahko pričakujemo še kakšno novost, na primer 'Pobeda u dolini šentflorjanskoi' ali kaj podobnega".

• **Nov član Slovenskega okteta.** Mesto pokojnega Janeza Lipuškega v Slovenskem oktetu je prevzel tenorist ljubljanske opere g. Rudolf Franci. Slovenski oktet bo letos slavil svojo dvajsetletnico in se pripravlja tudi na gostovanje v Ameriki.

• **Smrti v domovini.** Decembra je umrl v Ljubljani slovenski igralec Janez Cerar, ki je preko štirideset let nastopal in igral številne vloge slovenskih in svetovnih dramskih del na odru ljubljanskega dramskega gledališča.

27. decembra pa je ravno tako v Ljubljani umrl dr. Igor Tavčar, profesor za interno medicino na medicinski fakulteti ljubljanske univerze, predstojnik interne klinike ljubljanske bolnišnice, ud Slovenske akademije znanosti in umetnosti in upravnik njenega medicinskega inštituta, sin slovenskega pisatelja in politika dr. Ivana Tavčarja.

• **Ni denarja za gradnjo nove** bolnišnice v Ljubljani. Kakor v kraljevi, tako tudi v Titovi Jugoslaviji ni denarja za gradnjo nove bolnišnice v Ljubljani, ki je zastarela še pred svojimi štiridesetimi leti. Beograd se seveda ne zanima za ljubljanske potrebe, pa naj bodo še tako v nebo vpijoče. Skrajnost potrebe po novi bolnišnici je pripravila ljudi v Sloveniji, da so začeli z vseljuskim zbiranjem denarja za gradnjo nove bolnišnice. Tudi slovenske občine so v svojih proračunih določile gotove zneske za gradbeni sklad nove ljubljanske bolnišnice. Titovskim funkcionarjem v Ljubljani je seveda nerodno, ker je prišlo do spontanega vseljuskega nabiranja denarja. Pa tudi strah jih je lahko, če pride do spontanega ljudske akcije v zadevi, ki bi

jo morala reševati oblast, pa je le—ta ni rešila. To pomeni, da je tukaj nevarnost, da pride do spontanega ljudske akcije ne samo v zadevi bolnišnice, ampak v še kakšni drugi. Leopold Kresce, predsednik gospodarskega zbora skupščine SRS je dejal: "In če bolnišnice nismo začeli graditi že pred tremi leti, ni bilo samo zaradi denarja, ampak koncepta, za katerega se strokovnjaki niso mogli zediniti". Menimo, da je takšen izgovor "za lase privlečen".

• **Modernizacija slovenskih železnic.**

Uprava slovenskih železnic bo tekom letošnjega leta izpopolnila svoj vozni park za elektrificirane proge z dodatnimi novimi električnimi motornimi vlaki, ki jih dobavlja Poljska. Do konca leta naj bi slovenske železnice imele vsega skupaj petnajst motornih električnih vlakov za osebni promet, ki bodo izpodrinili stare garniture.

Poljska dobava električnih motornih vlakov bo v zameno za dobavo avtomobilov izdelanih v Sloveniji na osnovi licence italijanskega avtomobilskega podjetja "Fiat".

• **Svetovno prvenstvo v hokeju** na ledu. V Ljubljani se pripravljajo na svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, ki bo zadnje dni februarja in prve dni marca. Trajalo bo deset dni.

Vse važne in poglavitne tekme bodo v športni hali v Tivoliju. ki more sprejeti do 12.000 gledalcev. Nekaj manj važnih tekem bodo odigrali tudi v Zagrebu. Cena vstopnicam k posameznim tekam bo od 500 do 10.000 dinarjev. Računajo, da bo za to priliko prišlo v Ljubljano do 15.000 tujcev in da bo prireditelj prinesel od pet do deset milijonov dolarjev dohodka, "če se bo sta izkazala še trgovina in gostinstvo". Prireditelj prvenstva so postavili posebno komisijo, ki preprečeno opozarja trgovce in proizvajalce na izjemne možnosti.

• **Mednarodne smuške tekme** na Pohorju.

22. in 23. januarja so bile na Pohorju mednarodne ženske smuške tekme v alpski kombinaciji in veleslalomu. Uradno so priznali le tekme v slalomu. Smuk in veleslalom pa so morali preklicati zaradi slabih snežnih prilik in nevarnosti na progah. V slalomu je zmagala Avstrijka Traudl Hechler in prejela pokal "Zlate lisice". Drugo mesto je zasedla Kanadčanka Nancy Greene. Njej pa sta sledili Francozinji sestre Christine in Marielle Goitschel, znani olimpijski privakini. Amerikanka Robin Morning je zasedla enajsto mesto. Vseh tekmovalk je bilo 55, od tega pa jih je 29 izstopilo ali pa so jih diskvalificirali.

• **Zločinec je bil milfinik.** V Celju so obtožili 29 letnega milfinika Staneta Kapuna umora in ropu izvršenega na "dan mrtvih" na bencinski črpalki v Celju ob kateri priliki je bil eden ubit dva pa ranjena.

• **Znanstveno delo Slovenca** v tujini. Newyorška knjižna založba McGraw-Hill je napovedala izdajo knjižnega dela ravnatelja ljubljanskega muzeja Jožeta Kastelica o umetnosti situl—"Situla Art". Jože Kastelic je mednarodno priznan strokovnjak na tem področju. Pri ameriški založbi Vaughn je že izšla njegova monografija o "vaški" situli, ki jo hrani narodni muzej v Ljubljani in so jo našli na Vačah. Z italijanskim strokovnjakom Guidom A. Mansuettijem in avstrijskim strokovnjakom Karlom Kromerjem je Jože Kastelic sodeloval pri knjigi o situlah, ki jo je leta 1964 izdala velika dunajska založba. Slovenska izdaja te knjige je izšla pred kratkim. Situla je bakrena posoda, vedrica okrašena s točlenim okrasjem. Umetnost situl je cvetela v šestem stoletju pred Kristusom med starodavnimi ljudstvi Venetov in Ilirov na področju Slovenije, južne Avstrije in severozahodne Italije. Znamenita najdišča so Vače, Magdalenska gora, Hallstatt, Kuffarn, Este in Bologna.

• **Povečanje slovenski oddaj** na BBC. Z novembrom je britanska radijska družba povečala slovenske oddaje za 100%. Redne večerne oddaje v slovensčini bodo od sedaj trajale pol ure, namesto četrt ure kot dotlej. (D dalje na strani 4.)

Zagolovite si, de je vaše državljanstvo pravilno registrirano

Mnogokrat se lahko dogodi da vam je dokaz vašega kanadskega državljanstva nujno potreben. Ta stvar je prevažna, da bi se zanemarila. Važno je da ste popolnoma gotovi.

Na primer, od 1. januarja 1947. poročena žena ne pridobi avtomatično kanadskega državljanstva, ko njen mož postane državljan. Otroci poddržavljenih kanadčanov (razen če so rojeni v Kanadi) ne postanejo kanadski državljani dokler njihovi starši ne zaprosijo za njihovo državljanstvo.

Če hočete imeti več informacije, kako dobiti kanadsko državljanstvo, pišite najbližjemu kanadskemu državljan-skemu Uradu (Court of Canadian Citizenship). Ako pa vam je bolj ugodno, lahko pišete na:

The Registrar of Canadian Citizenship,
Department of Citizenship and Immigration,
Ottawa, Ontario.

Kanadski Državljanški Uradi so v: Moncton, N.B., Montreal, P.Q., Ottawa, Toronto, Hamilton, St. Catharines, Kitchener, London, Windsor, Ont., Winnipeg, Man., Edmonton and Calgary, Alta, and Vancouver, B.C.

JEAN MARCHAND

Minister of Citizenship and Immigration

Samomori v številkah

Za 1. 1962 so na razpolago naslednji podatki, ki se nanašajo na število samomorov na 100.000 prebivalcev:

V Amerikah je najvišje število na Virgin Islands (pripadajo k ZDA) — 14,3; ZDA — 10,8; El Salvador — 9,4; Puerto Rico — 7,7; Kanada — 7,2; najnižje število samomorov ima Nicaragua — 0,4.

V Evropi prednjači Madžarska — 24,9; slede Avstrija — 22,4; Finska — 22,1; CSR — 20,6; (1960); Švedska — 16,9 (1960); Švica — 18,2 (1960); Anglija in Wales — 12,0; Francija — 15,1; Grčija — 3,4.

V Aziji ima jo visoke številke Formoza — 18,0; Japonska — 17,3 in Hong Kong — 10,6. V Avstraliji je odgovarjajoče število 13,7 in v New Zealand 8,4.

V ZDA in v Kanadi narašča število samomorov vzporedno s starostjo. Podobno smer kažejo tudi podatki evropskih držav. Podatki za povprečje 1926—1930 za ZDA kažejo naslednjo pogostost smrti, povzročeno po samomoru, na 100.000 prebivalcev za belo raso (barvasta rasa je imela znatno nižje številke):

starost	moški	ženske
10—14	0,6	0,3
15—19	4,7	4,1
20—29	12,8	7,6
30—34	19,6	9,3
35—44	31,8	10,9
45—54	47,9	13,0
55—64	61,2	13,4
65—74	71,4	11,9

PREDLOGI ZA PREPREČITEV NEUGODNIH POSLEDIC AVTOMATIKE

Državna komisija za tehnologijo, avtomatiko in gospodarski napredek predsednika ZDA Johnsona priporoča naslednji načrt za preprečitev nezaželenih posledic avtomatike:

Vsak mladostnik naj dobi vsaj 14 let brezplačnega šolanja.

Vsak mladostnik, ki ima dovolj sposobnosti, naj ima možnost, da si pridobi diplomu na kolegiju.

Prešolanje odraslih delavcev se mora znatno povečati — vsaj ¼ milijona delavcev na leto.

Vlada naj zajamči delo z minimalno mezo vsaki delavski osebi; za tiste, ki jih ne bi zaposlila zasebna industrija, naj preskrbi javna dela ali dela v ustanovah, ki ne poslujejo za dobiček;

Kongres naj uzakoni "negativni dohodninski davek" — tisti, ki ne zaslužijo na leto \$3.000, naj ne bodo samo oproščeni dohodninskega davka, marveč naj država njim plača razliko med lastnimi dohodki in približno višino dohodkov \$3.000 na družino.

Država mora porabiti več denarja za raziskovanje na področju zdravja, prometa, okuženja voda (rek in jezer) ter zraka.

Posebna komisija naj določa narodne cilje ter zasleduje družbene in gospodarske spremembe.

MED SLOVENCIMA

• Ali si že poravnal naročnino za naš list za leto 1966? — Morajo dolguje še kaj za nazaj? — Podpri S.D. z darom v tiskovni sklad! — Hvala vsem, ki vedo, kaj je njihova dolžnost in so se že odzvali našim opozorilom. Če pa si med zamudniki, ne odlašaj in pošlji še danes! Pridobi nam novih naročnikov! Oglašuj v našem listu!

Toronto

• Slovensko gledališče v Torontu bo 6. februarja 1966. vpriporilo češko veseligr "Zandji tak mož...", ki jo je napisal poznani češki pisatelj F.X. Svoboda. Komur je do lepe in vesele slovenske besede, kdor se želi pozabavati v predpustni dobi, te privede res ne sme zamuditi. Vsi pristržno vabljeni!

• Prav tako bo isto gledališče 20. marca 1966. postavilo na slovenski oder v Torontu dramo slovenskega pisatelja Zorka Simčiča iz Argentine: "Krst pri Savici". Na to najnovejšo delo ustvarjalca Kulturne Akcije je danes opozarjamo. Podprimo naše kulturne ustvarjalce s svojo prisotnostjo, pokazimo, "da nam je še mar slovenske omike!"

• Stilmovski župan. — Pod okriljem skavtov župnijske Marije Pomagaj so v nedeljo 9. januarja vpriporili v slovenski dvorani na Manning Ave. Maeterlinckovo dramo Stilmovski župan. Drama ima močno in poučno vsebino, obravnava grozote vojne in poziva k miru med narodi. Igra je režiral skavtski staršina g. Stane Brunš. Udeležba s strani slovenskega občinstva je bila zelo številna.

• Materna beseda. 18. januarja je zagledala beli dan Materna beseda, slovenski abecednik in učna knjiga za začetnike. Knjiga uporablja svojo ko in učinkovito metodo za učenje slovenskega jezika. Priporočamo jo sleherni slovenski družini. Dobite jo pri ravnateljstvu šole Marije Pomagaj.

• Nova slovenska dvorana. — Društvo Slovencev Baraga v Torontu si je oskrbelo lastno dvorano in poslopje na 864 Pape Ave. V soboto 29. januarja je bila otvorjena in blagoslovljena. Otvoritev in govorom sta sledila banket in prosta zabava.

Cleveland

• Prireditev "Sportnega kluba". V soboto zvečer 15. januarja je "Sportni klub" priredil plesni večer v lepo okrašen dvorani slovenskega doma na Holmes Ave. Igrali so "Mladi mornarji".

• Turneja Glasbene Matice. Clevelandška Glasbena Matica, ki je lani praznovala svojo dvajsetletnico, se pripravlja ne samo za svoj spomladanski koncert, temveč tudi za turnejo po Sloveniji. Iz Clevelanda bo odpotovala 7. junija. V dnevi od 9. do 22. junija pa bo imela koncerte v Trbovljah, na Jesenicah, v Novi Gorici, v Trstu, v Kopru, v Rogaski Slatini, v Murski Soboti, v Ptuj, v Črnomlju in v Ljubljani.

• Plošča "Veselih Slovencev". Clevelandski godbeni ansambel "Veseli Slovenci", ki ga vodi g. Dušan Maršič, je v januarju posnel svojo prvo ploščo. Plošča bo prišla na trg v februarju. "Veseli Slovenci" so v anketi, ki naj bi izbrala med občinstvom najbolj priljubljene orkestre, ki igrajo polke, dosegli drugo mesto. Anketo je vodil g. Tony Petkovšek, vodja znanega radijskega programa "Tony's polka party" na narodnostni postaji WXEN.

• Predavanje. V petek zvečer 21. januarja je na sestanku krajevnega društva ZSPB "Tabor" v Slovenskem domu na Holmes Ave. predaval g. Vrtačnik o Ljubljani v letih 1943—1945.

• Družinski prireditvi. V Baragovem domu je bila v soboto zvečer 22. januarja domača zabava. V soboto 29. januarja pa je imela Slovenska šola pri sv. Vidu v šentiviški dvorani svoj "Solski družinski večer" z večerjo in zabavnim delom. Večera.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Najpopolnejša izbira najnovejših GRAMOFONSKIH plošč na tem kontinentu, uvoženih iz Slovenije in drugih evropskih dežel. MAGNETOFONSKÉ trake snemamo po vaši želji. Zahtevajte katalog v vašem jeziku; pošljemo ga brezplačno.

COMET Records Distributor Co.

555 St. Clair Ave. W. L.E. 5-7269 Toronto, Ont., Canada

Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka v Torontu

je imela 10. januarja t.l. svoj redni letni občni zbor v slovenski cerkveni dvorani na Manning Avenue. Vključno slabemu vremenu in zasneženim cestam se je zbralo veliko članov.

G. Viktor Trček je vodil zborovanje in podal poročilo ravnatelstva. Iz podatkov se vidi, da je bilo zadnje poslovno leto zelo uspešno. Prometa je bilo tri in četrt milijona dolarjev. Skoro milijon dolarjev so varčni člani vložili v hranilnico samo v zadnjem letu. To je znak gospodarske solidnosti in napredovanja naših ljudi. Po drugi strani so pa mnogi dvignili svoje prihranke, ker so si kupili hiše, avtomobile, pohištvo ali začeli kako podjetje na svojo roko. Že več let ni toliko članov kupilo lastnih domov, kakor to leto. Tudi to je dobro znamenje. Saj je eden od namenov kreditnih zvez ta, da navaja člane k štednji. Izkušnja uči, da je lažje izbirati, da se da kupiti pod boljšimi pogoji, če imaš več svojega denarja.

Nadalje je poročal o posojilih in vladnih predpisih glede hipoteknih posojil. Veliko je zanimanja za hipotekna posojila, vendar posojilnica sme dati samo polovico vseh hranilnih vlog na hipotekna posojila.

Razmerje med razpoložljivim denarjem in posojili je bilo v pretekli poslovni dobi vedno dobro uravnoteženo, to je, da je zadruga vložila denar in vrnjena posojila dala takoj naprej v nova posojila, eventualni začasni presežek denarja pa naložila na kratkoročne investicije. To je prineslo sorazmerno več dobička kot druga leta.

Upravni odbor zato predlaga, da se povsod dobička pravilno razdeli v korist vlagateljev, kakor tudi v korist posojiljemnikov osebnih posojil in sicer tako, da se da vlagateljem poleg letnih 4% obresti dodatno še 10% od tega, kar bi sicer dobili obresti za prejšnje leto. S tem se obrestni mera za leto dejansko poviša na 4.4% letno.

Odbor predlaga tudi, da se iz posojevalcem osebnih posojil poleg 20% popusta, ki se odšteje takoj pri vsakem plačilu obresti, vrne še 10% tega, kar je kdo plačal za obresti. S tem dosežen skupni popust (rabat) 30% ali približno 8% letnih obresti. (Pri bankah pridejo obresti s stroški vred preko 10%, pri drugih posojilnih ustanovah in družbah pa od 16% do 28%. Op. poroč.)

Končno je odbor predlagal, da se tudi letna članarina \$1. za vsakega člana pri centralni zvezi plača iz dobička Hranilnice in posojilnice. Člani so pozneje pri posebnih točki dnevnega reda soglasno odobrili vse te predloge.

Poročilo ravnateljstva so poročali še blagajnik Janez Senica, g. J. Mihevc za kreditni odbor in dr. F. Habjan za nadzorni odbor.

Iz blagajniškega poročila se vidi, da ima zadruga sedaj \$1,133,851.00 dobroimetja, od tega je posodila članom \$93,470.00.

Občni zbor je izvolil na izpraznjena mesta ponovno iste odbornike. Po končanem občnem zboru je zadruga pogostila vse navzoče. — s.

KANADČANI UVAŽUJAMO SAMO ¼ STANDARDA ZDA

Po cenitvi kanadskega Gospodarskega Sveta sta življenjska ravnanje ter višina dohodkov v Kanadi za 25% nižja kot je povprečje za ZDA. Glavni razlog za to razliko je po mnenju Gospodarskega Sveta večja povprečna izobrazba delavcev v ZDA ter kvaliteta voditeljev gospodarstva. Po podatkih iz 1. 1961 47% Kanadčanov starih 15 let in več ni imelo višje izobrazbe kot ljudsko šolo. Okrog 850.000 je obiskovalo šolo samo 4 leta ali še manj, 175.000 pa sploh ni videlo šole od znotraj.

Materina beseda

Kot smo že poročali v zadnji številki, je Slovenska šola Marije Pomagaj v Torontu izdala in založila tudi učno knjigo za nižje oddelke slovenskih šol predvsem v Severni Ameriki, pa tudi za družine, ki žele posredovati svojim otrokom slovensko besedo, čeprav iz kakršnega že koli razloga ne morejo pošiljati otrok v slovenske šole.

Avtorji in pomočniki so isti kot pri "Veselim domu" — tudi oprema in organizacija snovi je — seveda na bolj osnovni stopnji — podobna. Na notranji strani platnice je tudi opomba, da je Materna beseda prispevek slovenske šole Marije Pomagaj v Torontu k praznovanju stoletnice Kanade.

Namen prvega dela je očitno sprijazniti otroke s čitanjem slovenske besede. Ker je knjiga namenjena za rabo v šoli, nima navodil za izgovorjavo, toda tudi v primeru, kjer bodo porabljali knjigo po domovih, to ne bo predstavljalo nobene težave, saj Slovenci praktično nismo že dolgo časa imeli nepismenih ljudi. Da je ta del bolj zanimiv, ima polno risb in tudi tisk je mnogo večji kot v drugem delu, ki ima že malo bolj zahtevne sestavke. Vendar so kratki in obravnavajo snovi, ki bodo zanimive za mlade glave. Primeri so tudi sestavki pod naslovom "Bogatstvo si besečni zaklad!" Zdi se, da je v tujem okolju taka vaja bolj potrebna, ker sicer otroci mnogokrat ne prepoznajo besede, čeprav je zelo slična ker seveda slovenščine ne porabljajo tako redno kot bi jo v popolnoma slovenskem okolju.

Poleg temeljne slovnice ki je dodana berilom, vsebuje knjiga tudi več fotografij (Pohorje, Bled, slovenske planine Ljubljana, Niagarske slapovi, Toronto ter Cleveland) ter zemljevide Slovenije in Kanade (s severnim delom Združenih držav). Oba zemljevida imata pri glavnih mestih tudi zastave (slovensko in kanadsko) v barvah.

Ker bo verjetno kmalu potrebna druga izdaja, bi rad priporočal dvojje majhnih dopolnil. Res je ponavljanje važno pri pouku, toda isti učinek bi bil verjetno tudi dosežen, če bi se namesto trikrat ponovljenega Slovnicega reka vrstili razni Slovnice izrekli o slovenskem jeziku (n. pr. iz njegove pridige o dolžnosti do materinskega jezika). Tudi bi zemljevid Slovenije še ne postal nepregleden, če bi bila naznačena vsaj mesta, ki so naštet pod številko 16 na str. 128. Tudi Triglav, ki ga naj učenec poišče na zemljevidu, (točka 4 na str. 127) bi naj bil označen na zemljevidu v knjigi ker je možno, da kaka družina nima doma zemljevida Slovenije. To so seveda malenkosti, ki pa bod morda lahko upoštevane pri naslednji izdaji. Tudi bi priporočal, če je to v moji finančni možnosti, da bi dobila Materna beseda v novi izdaji barvasto sliko slovenskega para v narodni noši.

Tiste, ki so obe slovenski učni knjigi videli, gotovo ni več treba prepričevati o koristnosti in kvaliteti obeh knjig, tisti pa, ki knjig niso videli, ne bodo obžalovali, če ju naroče pri pred. Tonetu Zrcnu C.M., 611 Manning Ave., Toronto 4, Ontario, Canada.

Preč. g. Zrcnu in njegovim sodelavcem pa veljajo čestitke in prav iskrena zahvala vseh Slovencev za dobro opravljeno potrebno delo med izseljenci.

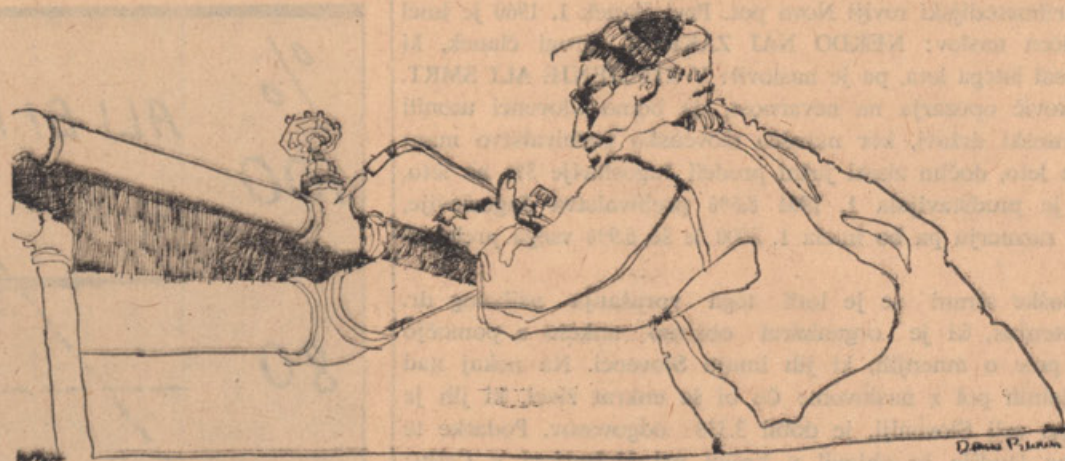
BOMBA V TITOVSKEM POSLANIŠTVU

Poročilo iz Danske v januarju je bomba eksplozija poškovala titovsko poslanstvo v Kopenhagenu, prestolici Danske.

PIJ XII IN NACISTI

Pokoju papežu Piju XII. so mnogi očitali, da ni bil dovolj odločen v svojih obsodbah nacizma. Sedaj pa so zgodovinarji objavili podatke, da je bil Pij XII. celo posrednik med zarotniki proti Hitlerju in med angleško vlado 1. 1940.

Zakaj čakati pomladi?

napravite sedaj!

Pozimi so delavci na razpolago. Tudi materijal je na razpolago. Prav tako so večkrat na razpolago izven sezone razprodaje. Zato je razumljivo, da napravite vsa popravila in izboljšanja sedaj. Ne samo enostavno grajenje in stavbarska dela — temveč tudi stvari kot popravila kosilnega stroja, zakrpanje mrež, čiščenje

zaves in preprog; prevlečenje vaših divanov in popravila električnih naprav. Vsa dela ki bi jih sicer spomladi odložili za daljšo dobo, — jih lahko sedaj hitro in odlično ter na lahek način popravite v zimski sezoni. Povrh tega, so vam na razpolago še od vlade odobrena posojila za popravila domov po nizki obrestni meri,

ki jih dobite preko vaše banke, kar vam bo pomagalo pri vsemogočih obnovitvenih delih, ki ste jih imeli v mislih — v višini do \$4.000.—, ki jih lahko odplačate preko dobe desetih let! Ne imejte nobenih pomislekov o tem — zima je najboljši čas za izboljšanje vašega doma ali podjetja. Napravite sedaj.

Vsi imajo dobiček, če se število zimskih del poveča!

Issued by authority of Hon. Allan J. MacEachen, Minister of Labour

SLOVAKI ZAHTEVAJO CERKVENO NEODVISNOST

Slovaška Narodna Liga v Kanadi je po posebnem odposlancu izročila Sv. Stolici spomenico, v kateri prosi papeža Pavla VI. za ustanovitev slovaške nadškofije, kateri naj bi bile podrejene vse slovaške škofije kot sufragani.

Spomenica povdarja, da bi ustanovitev slovaške nadškofije podkrepila versko zavest med Slovaki, obenem pa povečala odpor proti brezbožnemu komunizmu. Kot je splošno znano, so vse slovaške škofije, po padcu samostojne Slovaške, podrejene neposredno Vatikanu in ne več češkemu primasu v Pragi.

Slovaška ima sedem škofij in sicer v Nitri, Trnavi, Banskim Bistrici, Spiški kapitul, Režnavi, Košicah in Prešovu. Najstarejša škofija je Nitranska, ki jo je ustanovil že sv. Metod in je kot taka predestinirana za nadškofijski sedež.

MIROVNO ZBOROVANJE V WASHINGTONU

Predstavniki vseh večjih verskih skupin v ZDA pripravljajo veliko zborovanje sredi marca v Washingtonu — prvo državno medversko mirovno konferenco. Namen konference je pospešiti podporo verskih skupin prizadevanjem za svetovni mir.

SKUPINSKA POTOVANJA V DOMOVINO

LETALSKÉ KARTÉ "JET" ZA 1966
(za skupinske in 21 dni, v veljavi od 1. aprila)

TORONTO—ZAGREB in nazaj	\$465.00
CALGARY/EDMONTON—ZAGREB in nazaj	\$619.00
VANCOUVER/VICTORIA—ZAGREB in nazaj	\$659.00

(Otroci plačajo polovico)

POSEBNI POPUST ZA EMIGRANTE ("Jet" letalo)
(za Vašo družino, če se presele v Kanado)

ZAGREB—TORONTO	\$272.00
ZAGREB—CALGARY/EDMONTON	\$348.00
ZAGREB—VANCOUVER/VICTORIA	\$369.00

Ureamo papirje za vseljevanje, zagotovitev potnega lista v starem kraju, sporočimo vnaprej točen dan prihoda Vaših.

Vse letalske, ladijske in vselivne vozne litse damo tudi na odplačilo, s 10% naplačilom (down payment).

SKUPINSKA POTOVANJA Z LADJO
S.S. MAASDAM, odhod 2. aprila iz Montreala, vrnitev 2. junija iz Le Havre \$330.00

Prav tako druga skupinska potovanja s Queen Elizabeth Mary Arkadia itd., skupno z železniško karto od luke izkrcanja v Evropi do Vašega cilja potovanja in nazaj.

PAKETI! Pošljamo DARILNE PAKETE HRANE, proste vsake carine iz lastnega skladišča v dobi 15 do 20 dni. Zahtevajte cenik.

DINARSKÉ POSILJKE: Izplačujemo denar preko Narodne Banke v dobi 12 do 14 dni.

POROKE S POMOČJO ZASTOPNIKA
POTNI LISTI — VIZE — ZASTOPSTVA — ZAGOTOVILA
NABAVA VSEH DOKUMENTOV — PREVODI —
IZPOLNITEV DAVČNIH LISTIN
PROJAMA VALUT IN DINARJEV — POTOVALNI CEKI
NAJEM AVTOMOBILA, KI VAS BO KAKAL NA
LETALIŠČA V ZAGREBU.

Zahtevajte od nas informacije - Odgovarjamo na pisma isti dan

COSULICH TRAVEL SERVICE

1240 Bloor St. W. Toronto 4, Ont. 537-1059

KNJIGA Vatikanski SKLEPOV

Ekumenični duh, ki je zaživel tako močno na vatikanskem

cerkvenem zboru, se bo odrazil tudi v ameriški izdaji njegovih dokumentov. Za praznik sv. Tomaža 7. marca bo izšla 716 strani obsegaajoča knjiga DOCUMENTS OF VATICAN II obenem s komentarji katoliških, protestantskih in pravoslavnih znanstvenikov. Knjiga bo izšla s trdimi platnicami, pa tudi z mehkim. Tudi pri tiskanju in založbi sta udeleženi dve podjetji: Guild Press in Association Press.

ŠTEVILO VERNIKOV V ZDA ZOPET NARAŠČA

Zadnji podatki o številu pripadnikov raznih ver v ZDA kaže, da se je v zadnjem letu, za katero so na razpolago podatki, zvečalo za 2%, dočim sodijo, da narašča prebivalstvo letno samo za 1.5%. Nad 64% prebivalcev ZDA se priznava k določeni verski organizaciji. Pred 20 leti je bil ta odstotek samo 50. Po podatkih The National Council of Churches je protestantov v ZDA kakih 68 milijonov, katoličanov nad 45 milijonov ter nad 5 milijonov židov. Med protestanti sta najmočnejši skupini Southern Baptist Convention ter metodisti, vsaka z nad 10 milijonov pripadnikov.

UMRETI NOČEJO!

Vprašanje slovenske biološke rasti v domovini je bilo zadnje čase predmet debat in tudi razprav. Profesor filozofije na teologiji v Ljubljani dr. Janez Janžekovič je ponovno pisal o tem vprašanju v cirilmetodijski reviji Nova pot. Prvi članek 1. 1960 je imel kaj drastičen naslov: NEKDO NAJ ZAKRČI. Drugi članek, ki ga je napisal istega leta, pa je naslovljen: V ŽIVLJENJE ALI SMRT. Dr. Janžekovič opozarja na nevarnost, da bomo Slovenci utonili v jugoslovanski državi, ker narašča slovensko prebivalstvo manj kot 1% na leto, dočim zlasti južni predeli Jugoslavije 3% na leto. Slovenije je predstavljala 1. 1961 8,6% prebivalstva Jugoslavije, pri takem razmerju pa bo imela 1. 2000 le še 6,9% vsega prebivalstva.

S psihološke strani se je lotil tega vprašanja psiholog dr. Anton Trstenjak, ki je organiziral obširno anketo s pomočjo vprašalnih pole o mnenjih, ki jih imajo Slovenci. Na nekaj nad 5000 vprašanih pol z naslovom: Če bi še enkrat živel, ki jih je razposlal po celi Sloveniji, je dobil 3338 odgovorov. Podatke te raziskovalne študije je objavil v knjigi pri Mohorjevi v Celju: CE BI SE ENKRAT ŽIVEL ali PSIHOLOGIJA ŽIVLJENJSKE MODROSTI.

Dr. Trstenjak označi vprašanje slovenskega narodnostnega obstoja v Jugoslaviji takole: "To se pravi z drugimi besedami, da Slovenci "v skupni domovini" pomenimo vedno manj. In če pri tem premislimo, da smo kot narod tako že najmanjša enota in glede prirastka že sedaj na zadnjem mestu, potem se to reče, da se stajamo in izginjamo sredi lastne domovine v naraščajočem številu drugih, življenjsko rodovitnejših narodov" (str. 66).

Kot psiholog skuša najti odgovor na to vprašanje ne iz statistik rojstev, marveč iz preučevanja mnenj dokajšnjega števila Slovencev iz vseh krajev, vseh poklicev in vseh stopenj izobrazbe.

Dr. Trstenjak izvaja svoje bolj optimistične zaključke iz odgovorov na naslednja vprašanja:

"Ali bi hoteli imeti otroke?"

"Če ste jih imeli: Ali bi jih hoteli zopet imeti in ali bi jih hoteli imeti več, manj ali enako, kot ste jih imeli v sedanjem življenju?"

V naslednjem ponatiskujemo dve preglednici, ki podajata odgovore v odstotkih.

Razpredelnica 21 (na str. 65) podaja odgovore na vprašanje, ali bi ljudje zopet hoteli imeti otroke, če bi še enkrat živel. Dr. Trstenjak pravilno povdarja, da take hipotetične trditve sicer odkrivajo mišljenje in vrednotenje ljudi in so torej dokaj zanesljivo vodilo, kaj bodo v svojem vsakdanjem življenju delali, toda ovire, spremenjene okoliščine, spretna propaganda, strah ali zaupanje v bodočnost morejo njihove dejanske odločitve močno spremeniti. Kljub temu je sklepanje na taki podlagi s tako omejitvijo dopustno in veljavno.

Razpredelnica 21

Ali bi hoteli imeti zopet otroke?		Da %	Ne %	Skupaj %
Od 21. do 30. 1.	moški	89,0	11,0	100,0
	ženske	68,4	31,6	100,0
	skupaj	74,8	25,2	100,0
Od 31. do 40. 1.	moški	88,0	12,0	100,0
	ženske	90,6	9,4	100,0
	skupaj	89,5	10,5	100,0
Od 41. do 50. 1.	moški	98,9	1,1	100,0
	ženske	78,3	21,7	100,0
	skupaj	86,1	13,9	100,0
Od 51. do 60. 1.	moški	84,4	15,6	100,0
	ženske	83,3	16,7	100,0
	skupaj	83,8	16,2	100,0
Od 61. do 70. 1.	moški	82,9	17,1	100,0
	ženske	73,8	26,2	100,0
	skupaj	19,0	21,0	100,0
Od 71. do 80. 1.	moški	78,8	21,2	100,0
	ženske	67,9	32,1	100,0
	skupaj	73,1	26,9	100,0
Od 81. do 90. 1.	moški	94,7	5,3	100,0
	ženske	87,5	12,5	100,0
	skupaj	90,6	9,4	100,0
Skupaj	moški	89,0	11,0	100,0
	ženske	77,6	22,4	100,0
SKUPAJ	skupaj	83,8	16,2	100,0

Voljo do otrok pa še bolj izraža drugo vprašanje, ali bi hoteli imeti več otrok kot sedaj. Odgovori so dani v tabeli na str. 68.

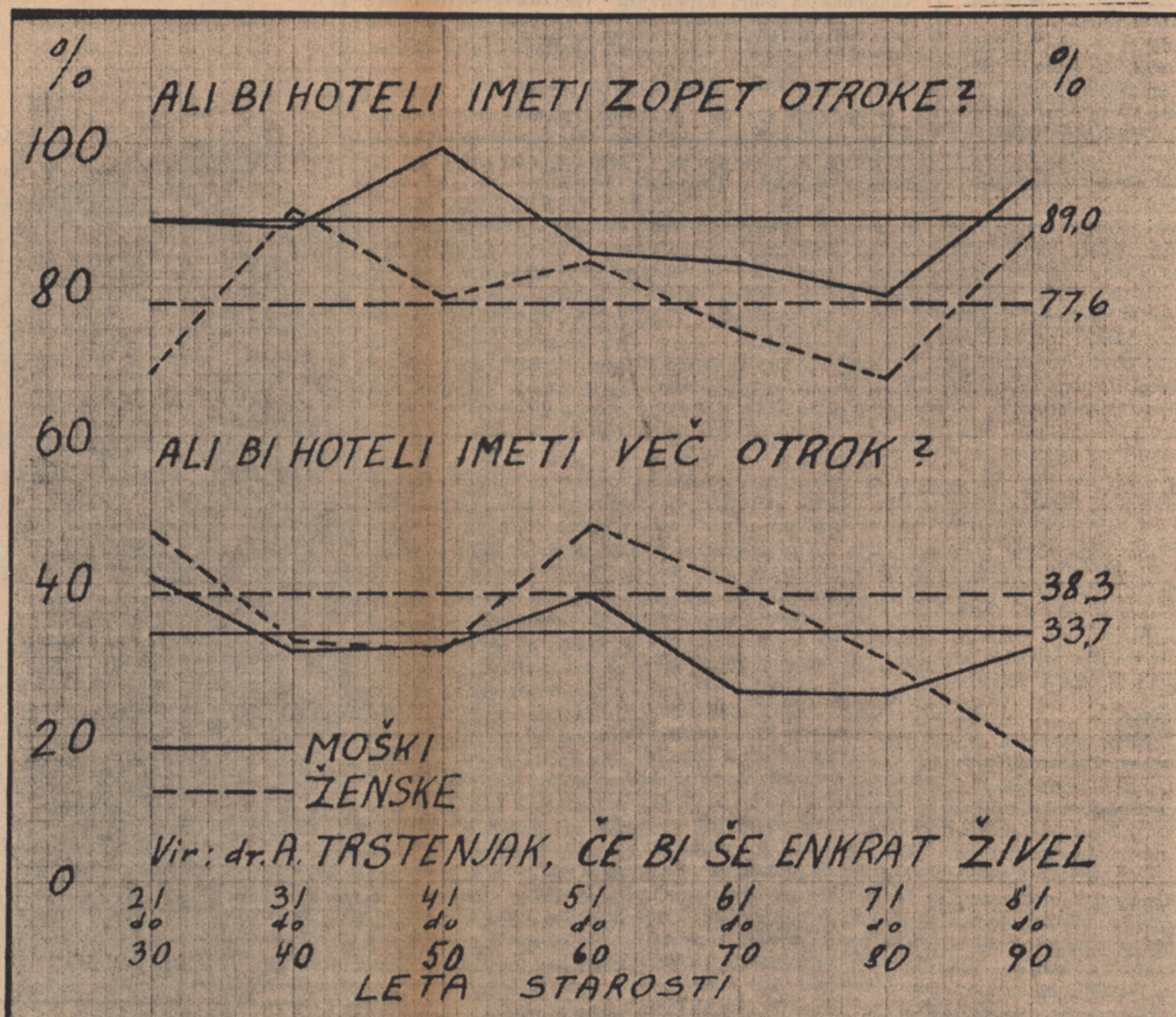
Razpredelnica 25

Ali bi hoteli imeti več otrok?		Več %	Manj %	Enako %	Skupaj %
Od 21. do 30. 1.	moški	40,7	12,2	47,1	100,0
	ženske	47,3	10,9	41,8	100,0
	skupaj	47,2	11,3	41,5	100,0
Od 31. do 40. 1.	moški	30,8	14,0	55,2	100,0
	ženske	33,0	10,7	56,3	100,0
	skupaj	32,1	12,2	55,7	100,0
Od 41. do 50. 1.	moški	31,4	9,3	59,3	100,0
	ženske	31,3	9,7	59,0	100,0
	skupaj	31,4	9,3	59,3	100,0
Od 51. do 60. 1.	moški	38,3	15,6	46,1	100,0
	ženske	47,8	11,0	41,2	100,0
	skupaj	43,3	13,2	43,5	100,0
Od 61. do 70. 1.	moški	25,8	18,5	55,7	100,0
	ženske	39,0	20,7	40,3	100,0
	skupaj	31,1	19,4	49,5	100,0
Od 71. do 80. 1.	moški	25,6	17,9	56,5	100,0
	ženske	29,5	25,0	45,5	100,0
	skupaj	27,8	21,6	50,6	100,0
Od 81. do 90. 1.	moški	31,2	6,4	62,4	100,0
	ženske	17,6	5,9	76,5	100,0
	skupaj	24,3	6,0	69,7	100,0
Skupaj	moški	33,7	14,0	52,3	100,0
	ženske	38,3	12,8	48,9	100,0
SKUPAJ	skupaj	36,6	13,6	49,8	100,0

Ponazorila obeh razpredelnic (ki ga ni v Trstenjakovi knjigi) kaže zelo pregledno, da je volja do otroka v Sloveniji zelo močna. Povprečje za vsa leta je za moške 89,0%, za ženske 77,6%. Razlika med obema spoloma je dokaj razumljiva, ker so moški s težavami

mošnje, poroda ter nege mnogo manj prizadeti kot ženske. Primerjava po letnih skupinah kaže, da je pri moških želja po otrokih najmočnejša med 41 in 50 letom, ko so si svoje življenje že v glavnem uredili in so na višku svojih moči, ter v zadnjih letih življenja, ko si žele otroške družbe (nekatera evropska mesta so

izkoristila to spoznanje pri graditvi domov za starčke: grade jih poleg otroških igrišč). Pri ženskah je volja do otroka najmočnejša med 31 in 40 letom, ko njena naravna rodovitnost že pojeja ter na koncu življenja iz istih razlogov kot pri moških.

Razmerje med spoloma pri naslednjem vprašanju pa je prav obratno. Več žensk si želi imeti več otrok kot v dosedanjem življenju kot pa moških. Razlika sicer ni tako velika kot v prvem primeru, vendar dovolj očitna. Med tem ko si želi več otrok tretjina moških (33,7%), naraste odstotek pri ženskah na 38,3%. Krivulji obeh spolov sta precej vzporedni (z izjemo zadnjega desetletja). Pri obeh spolih je želja po večjem številu otrok najvišja v zgodnji dobi (21 do 30 let) ter v dobi po prenehanju ženske rodovitnosti (od 51 do 60 let).

Dr. Trstenjak zaključuje na podlagi teh podatkov: "Odgovori, ki smo jih pri tem vprašanju dobili, pa nam odgrinjajo dovolj razveseljujočo sliko, ki nas upravičeno napolnjuje prej z optimizmom (z upanjem), ko s pesimizmom (črnoglednostjo). Od 2984 jih je skoraj celih 84 odstotkov na vprašanje: ali bi hoteli (zopet) imeti otroke, odgovorilo docela pritrdilno, odklonilo pa samo 16 stotkov, pri čemer pa raznih dvoumnih ali neodločenih ("ne vem") nismo niti upoštevali" (str. 66). Dr. Trstenjak nadaljuje: "Ti podatki pa dobe svojo okrepitve še v odgovorih na vprašanje: ali bi hoteli imeti več otrok. Povprečno polovica ljudi (49,8 odstotka vseh) se odloči, da bi želeli imeti enako število otrok kakor sedaj, več kot 36 odstotkov bi jih hotelo imeti celo več kot sedaj; in le 13,6 odstotka bi si jih želelo manj, kot pa jih dejansko imajo..." (str. 68).

"Pri tem je seveda odločilno, kako se ti odgovori porazdeljujejo po starosti, kajti od mladega rodu je odvisno, kam gre razvoj: ali bomo številčno napredovali ali nazadovali. Zanimivo pa je, da mladi rod glede volje do otrok ne zaostaja za starejšimi rodovi..." (str. 68, 69).

Odgovori pa so odkrili kljub dr. Trstenjakovemu optimizmu tudi manj razveseljujoče potoke, ki jih dr. Trstenjak ni prezrl: "Kar je pri tem bolj zaskrbljujoče, je očitna razlika med moškimi in ženskami in to v prid moških. Povprečje moških, ki bi si želeli zopet imeti otroke, znaša 89 odstotkov, medtem ko znaša povprečje takih žena komaj dobrih 77 odstotkov. Res pa je, da si želi povprečno nekaj manj nad 33 odstotkov moških več otrok, kot jih ima sedaj, med tem ko znaša pri ženskah odstotek dobrih 38; tako da moramo reči: moški in ženske se glede tega v svojem povprečju ne razlikujejo veliko. Toda pri mladih ženah med 21. in 30. letom je ta odstotek mnogo manj ugoden kot pri moških. Moški v teh letih si v 89 odstotkih želijo še imeti otroke in jih je samo 11 odstotkov, ki jih odklanjajo; medtem ko samo 68 odstotkov žena iste starosti še želi imeti otroke in jih je obenem nad 31

Iz Slovenije in o Slovincih

● Reforma, štednja in mladinsko skrbstvo. Delinkventnost in moralna pokvarjenost mladine na Slovenskem narašča. Vzroka sta dva: pomanjkanje moralne vzgoje — v bistvu verske — in pa socialno gospodarske prilike. Seveda ne zanikamo tudi važnosti psiholoških in psihičnih vzrokov in težav v posameznih slučajih. V komunistični družbi seveda vidijo vzroke in probleme le kot psihične, psihološke ali socialne. Rešitev naj bi prišla po njih mišljenju od psihologov in socialnih delavcev, nastavljenih po raznih centrih za socialno skrbstvo. Podobno kot šolstvo in kulturne ustanove pa zadeva reforma tudi centre za socialno skrbstvo. Odpuščajo nastavljenec in ukinjajo ustanove. Takole se pritožuje častnik Janez Govc v T.T.: "Pri vsem tem pa je marsikaj čudno. Problemi delinkventnosti mladih ljudi so v Kranju in v celi Sloveniji, da ne rečem Jugoslaviji, vse bolj pereči

in ob tem, ko se na šolah ravna telji in predavatelji prijemljejo za glavo, ker ne morejo več krotiti nekaterih učencev in zahtevajo, da jim drugo leto ali pa takoj, če je možno, dajo socialnega delavca ali psihologa, ki se bo ukvarjal s temi problemi (imel bi preveč dela) pa so na centru ob rebalansu občinskega proračuna morali odpustiti človeka, ki je imel na skrbi mlade delinkvente in je na zavodu za zaposlovanje prijavljen socialni delavec kot brezposelen in ne morejo dobiti zaposlitve absolutno še šole... Kaj je to tista štednja o kateri toliko govorimo? Kaj nam ne bodo neprilagodljivi mladi ljudje še čez nekaj let pokazali na primerih, da je bila ta štednja pravzaprav razmetavanje? Sicer pa vse to kaže dokaj čuden odnos prav do socialnega skrbstva, ker se v zadnjem času pojavljajo težnje, da bi centre, ki so šele zaživeli, ukinili in so to ponekod že napravili (Trbovlje)".

● Skrajno žalostni primeri

roške in mladinske pokvarjenosti. Isti Janez Govc je iz zapiskov centra za socialno skrbstvo v Kranju pobral naslednje primere otroške in mladinske pokvarjenosti. Deset, dvajset kraj ima že za seboj. Star je štiriinajst let. — Okradel je gospodarja pri katerem je delal in potlej še nekatere. Z vsem skupaj je pobegnil v Val d'Aoste in tam živel v hotelu vse dotlej, dokler mu ni pošel denar. — Kako da v hotelu nanj niso postali pozorni? Ali jim je šlo resnično le za denar? In še to: "otrok" je star dvanajst let. —

Grupa mlajših mladoletnikov je najela sobo v tržišnem hotelu, med njimi dvanajst trinajstletnic in prav toliko stari dečki. Razvilo se je sladko življenje, ki je trajalo vso noč. Nihče temu ni napravil konca, čeprav so v hotelu vedeli, kaj se dogaja zgoraj. Kaj jim je šlo resnično samo za denar? Podobne stvari se dogajajo tudi v kranjskem hotelu

Evropa in še kje, če prav po zakonu mlajšim mladoletnikom ne bi smeli samim oddajati sobe. — Stara je petnajst let. Enkrat ločena. Drugič poročena. Dva splava. En otrok. Pomanjkanje odgovornosti in nagnjenje k prostituciji. — Če vse to počenja je mlajši mladoletniki, tedaj si lahko mislimo, koliko bolj izvirni so starejši mladoletniki.

SLOVENSKA DRŽAVA Izhaj: prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 3.-\$, za Argentino 40. pezo, za Brazilijo 50 kruzairov, za Anglijo 15 šillingov, za Avstrijo 30 šillingov, za Švico 2.- avstr. L. za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

IZ SLOVENSKEGA TISKA...

IZ PISMA UGLEDNEGA SLOVENCA, ki je obiskal Slovenijo: "Kakor so mi pravili dobro informirani ljudje, se vodilni v Ljubljani zelo zanimajo za delo emigracije; literaturo, ki izhaja zunaj, dobro zasledujejo, posebno pa jih je zanimala Jurčičeva knjiga "Skozi luči in sence". Sicer pa se ti "vodilni" čutijo vedno bolj osamljeni in osramočeni. Okrog sebe čutijo praznino in zaničevanje. Narod doma živi mimo njih. Nepriljubljen oz. bolje rečeno najbolj osovražen je Kardelj, katerega dolže, da je prodal slovenske interese Belgradu..."

"Mladina, intelektualna, gre svojo pot. Za preteklost se ne zanima. Hoče nekaj novega, versko in politično strpnega. Veliko je navdušenje za Združeno Evropo. Trdijo so mi, da drugega dela "Belogardizma" verjetno ne bodo izdali, ker jo bilo laži že preveč in nihče res ničesar ne verjame. Mladina gleda na zgodovino NOB (narodno osvobodilna borba) op. precej kritično in si skuša o medvojni borbi ustvariti svoje objektivno mnenje."

"...prevozil sem celo Slovenijo od Stajerske do Kopra. Povsod srečavaš precej temnih tipov ljudi. Gledanje naroda na naše južnjake se je še bolj zaostrilo. Pravijo jim "Bizantinci" in jih popolnoma bojkotirajo, da je "braci" težko živeti med našimi. Uporabljajo jih za nižja dela."

"Preko Vršiča sem se peljal tudi v Trento, dolino Soče in Nove Gorice. Ogledal sem si celo novo semenišče, ki je delo pok. mng. Toroša. Velika pridobitev za te trde čase! Nekaj posebnega pa je Velenje, ki mu ljudje pravijo Potemkinova vas. Je pravi model modernega mesta, kjer se morajo stanovalci-proletarci strogo držati hišnega reda; okna in balkoni morajo biti vedno okinčani, okrog hiš ne sme biti nobene solate ali peteršilja, kajti vedno morajo biti pripravljeni za uradne obiske."

"...pred ljubljansko stolnico sem si ogledal mali obelisk, ki je ovit s trnjem in nosi napis, da škof "ni hotel pomagati od okupatorja preganjanim množicam, ki so ga prišle prosit za zaščito". Nekdo je svoj čas odbil prst na roki, toda spomenik "kljubuje razjarjeni množici". Je "nedotakljiv!"

"Ljubljana sama ima polno novih poslopj. Na krovu hotela "Slon" je vse pripravljeno za pristajanje helikopterjev. Dve visoki zgradbi Izvršnega sveta sta ostali nedovršeni, ker je Belgrad ustavil sredstva... Enako bojkotirajo letališče Brniki, ki je odlično urejeno. Na jugu pa zidajo kot blazni; so še vedno imperalisti!"

"...sicer pa se povsod po deželi vidijo spomeniki partizanskih bojev, ki jim pravijo "kužna znamenja".

"Moje prvo razočaranje na poti v Jugoslavijo je bilo v Benetkah. Na kolodvoru je bila neka čudna gneča tipičnih Balkancev, ki so po "naški" vpili in se divje drenchali za prostore po vagonih. Sramotna slika! Ti naši južnjaki so v masah izkoriščali brezskrbni sistem za predmete, ki jih potniki nosijo s seboj in so kupovali v Italiji posebno punčke in drugo drobnarijo, da so jo doma preprodajali. S seboj so pa prinesli mesnine in podobno robo. Prenočevali so kar po parkih, po sistemu "idi na polje". Naval teh junakov je bil grozen. Pehali so se kar skozi okna v vlak, kar pri nas v zapadni Evropi ni navada. S tako nabasanim vlakom smo se pomikali proti naši meji. Na meji so "trgovci" pobrali iz vagonov in jim robo natanko pregledali, nas pa niso nič vprašali, kaj in koliko nosimo s seboj. Glavno, da valuto prineses v deželo. Zanimanje za tujo valuto, zlasti ja za dolar je bajno. O tem sem se takoj drugi dan prepričal v Ljubljani, kjer so mi po trgovinah ponujali najrazličnejše "blago" z 20% popustom, če bi ga plačal s tujo valuto..."

"Gospodarska plat je izključna domena ravnateljev, ki so vsi partiji. Tudi večina ključnih postojank je skrbno zasedena po zaslužnikih iz hoste..."